

СЧЕТОВОДНАТА ПРОФЕСИЯ: ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ИЗМАМИТЕ И КОРУПЦИЯТА

Olivia Kirtley

Бивш президент на Международната федерация на счетоводителите (IFAC)

След Световния конгрес на счетоводителите през 2014 г. Негово Светейшество папа Франциск се обърна към счетоводния бранш като към позитивна сила в борбата срещу измамите и корупцията. С приключване на мандата ми като президент на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) написах писмо до Негово Светейшество, посветено на последващите ни усилия да реагираме целенасочено и енергично на посланието му.

Отворено писмо до Негово Светейшество папа Франциск

Ваше Светейшество,

Преди почти две години Вие любезно поканихте професионалните счетоводители, участващи в [Световния конгрес на счетоводителите 2014 г. в Рим](#), на частна аудиенция с Вас във Ватикана. За мен, в качеството ми на президент на Международната федерация на счетоводителите (IFAC), бе удоволствие да имам възможността да се изкажа и Ви представя лидерите на счетоводната професия от целия свят.

Сега, когато мандатът ми като президент на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) изтича, искам да Ви информирам за нашите последващи усилия да реагираме целенасочено и енергично на Вашето послание относно това как глобалната счетоводна професия следва да направи повече, за да бъде позитивна сила в борбата срещу измамите и корупцията. Вашето послание имаше огромен ефект.

Вие отбелязахте, че трудните икономически времена увеличават риска от опасности от етичен характер, заявявайки:

Налице е силно изкушение да се защитава личният интерес, без да се държи сметка за общото благо, без да се обръща голямо внимание на справедливостта и законността. Поради тази причина всеки, особено тези, които упражняват професия, занимаваща се с правилното функциониране на икономическия живот в съответната страна, би трябвало да играе позитивна, конструктивна роля в извършване на ежедневната си дейност.

Ние възприехме и оценихме високо отправеното от Вас предизвикателство към счетоводния бранш да направи повече. Международната федерация на счетоводителите (IFAC), наред с нашите повече от 175 членове в над 130 страни, усърдно работи в продължените на много години, за да съдейства в борбата

както срещу възможностите, така и срещу разходите, свързани със случаите на измама и корупция. Професионалните счетоводители, представлявани от нашите организации – членки, са в уникална позиция да дадат положителен принос в тази борба поради обхвата и мащаба на своята дейност в рамките на цялата глобална икономика. Те работят в организации от публичния и частния сектор, в малки и средни практики, в големи глобални мрежи, които предоставят услуги, свързани с одита и данъчното облагане, а така също и в научните среди, извършвайки изследвания и спомагайки за образоването на нашите таланти кадри от следващото поколение.

Имам удоволствието да Ви съобщя, че след нашата среща с Вас Международната федерация на счетоводителите (IFAC) се фокусира върху интензифицирането на дейността на професионалния бранш в няколко насоки, които считаме, че ще имат дълготраен ефект върху ограничаването на търсенето и предлагането на измама и корупция. Тези усилия бяха концентрирани в три ключови направления.

Изграждане на капацитет. Първото критично важно усилие бе насочено към ускоряване на дългосрочната ни визия за повишаване на професионалния счетоводен капацитет в развиващите се страни. Силният професионален бранш в национални рамки е особено важен за подпомагане на прозрачността и отчетността, изграждане на доверие и подкрепа за устойчивите икономики. Ние знаем, че аналитичните и разследващи умения на професионалните счетоводители, наред с познанията за начините за внедряване и прилагане на стриктни и надеждни процеси на вътрешен контрол, могат да направят реална разлика в противодействието на корупционните дейности и изкушения, както и в увеличаване потока на ресурси в подкрепа на икономическия растеж.

В тези си усилия Международната федерация на счетоводителите (IFAC) потърси и разви нови стратегически партньорства и взаимоотношения, включително с британския Департамент за международно развитие, Световната банка, Международния валутен фонд и други банки за развитие. В резултат на тези нови партньорства имам удоволствие да Ви съобщя, че бе отбелязан голям напредък в идентифицирането на потребностите и увеличаващи се национални счетоводни възможности, посредством съчетаване на експертни знания и умения и проектно лидерство от страна на опитни професионални счетоводни организации с местните амбиции и желания за по-силен професионален бранш. Понастоящем тези нови проекти дават обещаващи резултати в Гана, Киргизстан, Нигерия, Руанда, Уганда и Зимбабве, наред с други страни.

Укрепване на общото управление. Вторият важен фронт, на който професията отбеляза съществен напредък, е по-голямото участие и защитаване на тезата за по-силно общо управление във всички организации. Както Ви е известно, за надзора и осигуряване принудителното изпълнение на политиките, насочени

към противодействие на подкупите и корупцията, от особена важност е наличието на въведена система на контрол и баланс.

Към настоящото писмо прилагам копие от нашия формален призив за действие, отправен към срещата на Г-20 през 2016 г. Заглавието му – *Доверие и почтеност* – обозначава ролята, която доброто общо управление може и трябва да играе в центъра на глобалната икономика. Отправяме конкретни препоръки как страните от Г-20 могат да направят повече за изграждането на устойчив и приобщаващ растеж.

В допълнение, работихме заедно с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в подкрепа на издадената през 2015 г. преработка на публикувания от организацията Кодекс за общо управление, която съдържа нови насоки относно кодексите за поведение и укрепване на звената за вътрешен одит. Взехме участие и в организираната от ОИСР по-рано през годината министерска среща, посветена на противодействието на подкупите и корупцията, която събра на едно място главни прокурори и министри на правосъдието от над 40 държави. По време на тази среща открихме последните промени, направени в *Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители*, който всички професионални счетоводители са задължени да спазват.

Тези изменения осигуряват заздравена обща рамка, която да подпомогне счетоводителите, когато те се изправят пред изпълнени с предизвикателства ситуации – включително потенциално измамни или корупционни действия. Призовахме също така и за по-голяма последователност и осигуряване принудителното налагане на защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности в различни страни по света – тези, които искат да постъпят по правилния начин и докладват за нередности, трябва да могат да направят това, без да се страхуват от отмъщение или репресивни мерки.

Счетоводно отчитане от страна на публичния сектор. Третата ключова област, в която усилията ни бяха интензифицирани с цел противодействие на измамите и корупцията, е нашата енергична кампания правителствата да разработват и предоставят по-прозрачна и пълна информация, включително да използват Международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС).

Имайки предвид огромните суми пари, които преминават през публичния сектор всяка година, от особено значение е правителствата на всички страни по света да възприемат счетоводни практики, осигуряващи прозрачност и отговорност, и да предоставят пълна и точна информация, въз основа на която да се вземат мъдри решения за изразходване на средствата. В рамките на тази инициатива Международната федерация на счетоводителите (IFAC) учреди *Отчетност и отговорност. Сега*. – коалиция на глобални организации, работещи съвместно за активното насърчаване и подпомагане на приемането и прилагането на

счетоводна отчетност и бюджетиране в публичния сектор на основата на принципа на начислението и на МССПС. През последните две години реализирахме важни събития в рамките на тази инициатива в Африка, Близкия Изток и страните от Карибския басейн, по време на които осъществихме контакт за взаимодействие със стотици лица на висши позиции в процеса на вземане на решения в публичния сектор.

Приветстваме инициативата на Ватикана за приемане на МССПС под Вашето лидерство. Независимо че от Вашата канцелария отчитат сложността на този процес, Вие нагледно показвате важното значение на изграждането на стабилен фундамент за реализиране на бъдещи ползи. Те включват улесняване на процеса на вземане на по-добри решения, по-надеждни и по-устойчиви услуги, по-голяма прозрачност, намален риск от измами и корупция и повишена отговорност пред всички ключови организации и заинтересовани лица.

И накрая, уведомявайки Ви с това писмо за нашите умножени усилия и отбелязан напредък в борбата срещу измамите и корупцията през последните две години, ние отчитаме, че не е възможно да спечелим тази битка сами. Както казахте, всеки трябва да играе позитивна, конструктивна роля. Налице е действителна необходимост от обединяване на силите с други организации както за да отбележим смислен напредък, така и за да дадем по-бързи резултати. Справянето с този проблем ще изисква интензивни и координирани действия с всички институции на гражданското общество: публични, частни, организации с нестопанска цел и дори – духовни.

В тази връзка, и припомняйки, че във Вашето послание до нас Вие акцентирахте върху взаимното ни желание да служим на общото благо, ние считаме, че Вашият глас би могъл да е особено влиятелен при изразяването по-специално на подкрепа за две важни реформи. Надяваме се, че ще се присъедините към нашия призив за:

1. по-стриктно и прозрачно счетоводно отчитане от страна на всички правителства в световен мащаб; и
2. координирани международни действия за въвеждане и прилагане на по-силна защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, по отношение на всички граждани.

Наред с това ние приветстваме всеки съвет или водещи принципи, които считате, че биха могли да бъдат полезни за задълбочаване на споделения ни интерес за справяне с този глобален проблем.

Обслужването на обществен интерес стои в самата сърцевина на мисията на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) – а борбата с измамите и корупцията очевидно е въпрос от обществен интерес, при който нашият професионален бранш може да предостави ценни умения и експертни знания. Почти трите милиона счетоводители, представлявани от организациите – членки

на Международната федерация на счетоводителите (IFAC), биха могли да бъдат световна сила на доброто в тази борба. Поемаме публичен ангажимент, че ще продължим да работим неуморно по този важен въпрос и ще се стремим да надминем очакванията, заложи в отправеното от Вас предизвикателство към нас.

От името на глобалния счетоводен бранш благодаря Ви за Вашата смелост и лидерство в борбата за освобождаване на обществото от измамите и корупцията, които нанасят вреда на толкова много хора, както и за Вашите лични усилия да вдъхновите извършването на всичко възможно, което би позволило по-добро качество на живот и би дало надежда за бъдещите поколения.

С уважение,

Olivia F. Kirtley, CPA, CGMA

Президент

Международна федерация на счетоводителите